

በቤ/ጉ/ክልላዊ መንግስት

የሰይንስ፣ ቴክኖሎጂና ኢንፎርሜሽን ኮሚዩኒኬሽን ኤጀንሲ

የአምስት ዓመት (2013-2017) የልማት ፕላን

ነሐሴ 2012 ዓ.ም

አሰሳ

1. መግቢያ

በክልል ደረጃ ከድህነት ወደ ብልጽግና የሚደረገው ጉዞ የቴክኖሎጂ አቅም ግንባታ ሂደት እንደመሆኑ መጠን ለሳይንስና ቴክኖሎጂ ዘርፍ ትኩረት በመስጠት የኢኮኖሚና ቴክኖሎጂ ውጤቶችን በማገልበትና ለክልሉ ኢኮኖሚ ዕድገት እንዲውል ለማድረግ ከሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት ጋር በመተባበር በዕቅድ የሚመራ የአፈጻጸም እንቅስቃሴ ለማድረግ የሚያስችል ይህ የዘርፉ የአምስት ዓመት (2013-2017) የልማት ዕቅድ ተዘጋጅቷል። የኢኮኖሚና ቴክኖሎጂ ዘርፍ ዕቅድ የኢኮኖሚና ቴክኖሎጂ ዘርፍ የልማት ዕቅድ መነሻዎች፣ የዕቅዱ መሰረታዊ አቅጣጫዎች፣ የዘርፉ የትኩረት መስኮች፣ የለፍትቴክኖሎጂ ዘርፍ አፈጻጸም ሁኔታ እንዲሁም፣ የልማት ዕቅዱ ዓላማዎችና ግቦች፣ የዕቅዱ ማስፈጸሚያ ተቋማዊ አቅም፣ ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች፣ የዕቅዱ ማስፈጸሚያ ፋይናንስና የሰው ሀይል እና የአፈጻጸም ክትትልና ግምገማ ስርዓት አካቶ ተዘጋጅቷል። ለዚህ እቅድ ዝግጅት የሀገሪቱ ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች፣ የክልሉ ያለፉት ዓመታት የGTP አፈጻጸም ግምገማ እንደመነሻ ተወስደዋል።

2. የኤጂንሲው ተልዕኮ፣ ራዕይና እሴቶች

2.1 ራዕይ

በ2022 በክልሉ በኢኮኖሚና ቴክኖሎጂ ስራንና ሀብትን ለመፍጠር ወሳኝ ዘርፍ ሆኖ ማየት።

2.2 ተልዕኮ

የቴክኖሎጂና የኢኮኖሚ ስርዓት የሚተገበርበትን ከባባዊ ሁኔታን በመፍጠር የክልሉን የዕድገት ቀጣይነት ማረጋገጥ።

2.3 እሴቶች

- ✓ በጎሕሊናና ቅንጠል፤
- ✓ ለመማር ዝግጁ፤
- ✓ የስራ ፍቅርና ትጋት፤
- ✓ ያልተገደበ አስተሳሰብ፤
- ✓ ለትውልድ የሚተላለፍ መሠረት መጣል፤
- ✓ ለለውጥ መስራት፤
- ✓ በጋራ መስራት፤
- ✓ ቀልጣፋና ውጤታማ አሰራር መዘር ጋት፤

3. የሴክተር ያለፉት አመታት አፈጻጸም ግምገማ/ከ2009-2012/

በክልሉ የሳይንስና ቴክኖሎጂ ዘርፍ በአደረጃጀት ተዋቅሮ ወደ ስራ ሲገባ የራሱ የሆነ የአፈጻጸም ችግር የነበሩበት ሲሆን በተለይ ከ2009 ዓ.ም ጀምሮ በነበረው አደረጃጀት በሰው ሀይል ሽፍኖ ስራዎችን ለማከናወን በሚደረግ ጥረት ውስጥ ባለሙያው-የተሻለ ደመወዝ ፍለጋ ከፍተኛ ሥራ መልቀቅ በመኖሩ በስራ ላይ የራሱ የሆነ ተጽዕኖ ፈጥሮ ቆይቷል። ይህንን ችግር ለመፍታት ከ2009 ዓ.ም በኋላ ባለሙያዎችን የሚስብ አደረጃጀትና ጥቅማ-ጥቅም ከግምት በማስገባት የክልሉ መንግስት ለሴክተር በሰጠው ትኩረት ወደ ኤጀንሲ በማደጉ ችግሮችን ለመቅረፍ አስተዋጾ እያደረገ ይገኛል።

በክልሉ በተለያዩ ተቋማት የሚገኙ ሰራተኞችን መሰረታዊ የኮምፒውተር እውቀት በመስጠት ከመረጃ ቴክኖሎጂ ጋር ትውውቅ ለመፍጠርና የመረጃ አያያዙን ቀልጣፋና ጥራት ያለው ለማድረግ በክልል ለሚገኙ 3637 ባለሙያዎች አድቫንስና የመሰረታዊ ኮምፒውተር ክህሎት እንዲሁም የኮምፒውተር ጥገናና በውጤት ተኮር እቅድ ዙሪያ ላይ ስልጠና እንዲያገኙ ተደርጓል።

የመረጃ ቴክኖሎጂን ከከተማ እስከ ገጠር ለማድረስ በሚደረገው ርብርብ የገጠሩን ህብረተሰብ የቴክኖሎጂ ተጠቃሚ ለማድረግ የገጠር ኢኮቴ ማዕከላትን በማደራጀት፤ የገጠር ሽቦ አልባ ስልኮች ክትትል ማድረግ፤ የወረዳ ኔትና ስኩል ኔት፤ ሁለገብ የማህበረሰቡ መረጃ ማዕከላት ሽፋን ማስፋትና የቴክኖሎጂ ተጠቃሚነትን ባህል ለማሳደግ ባለፉት የዕቅድ ዘመን በሁሉም ወረዳዎች22የማህበረሰብ መረጃ ማዕከላት የተቋቋመ ሲሆን፣ 21 የገጠርኢኮቴ መረጃ ማዕከላት፤ሁለት የማህበረሰብ ሬድዮ የተቋቋመ በመሆኑ ህብረተሰቡ በአንስተኛ ዋጋ ባለበት ቦታ የቴክኖሎጂ ተጠቃሚ ሆኗል። የገጠሩን ማህበረሰብ የአይ.ሲቲ ቴክኖሎጂ ተጠቃሚ ለማድረግ 138 በገጠር ኢኮቴ ማዕከላት የተደራጁ ወጣቶችንና ማህበረሰብ በአጠቃላይ አቅም ለመገንባት የተቻለ ሲሆን 460 ቀበሌዎች የሽቦ አልባ ስልክ እንዲገባ ተደርጓል።

ቀደም ሲል በ20 ወረዳ የተቋቋመው የወረዳ ኔት አገልግሎት በክፍያ ምክንያት በመቋረጡ-2,140,618.79 ብር ክፍያ በመፈጸም ባክ አፕ ዳታ /Back up data center/ በተሟላ ሁኔታ ስራ ለማስጀመር ጥረት ቢደረግም ሜን ዳታ ሴንቴር /Main data center /ሙሉ በሙሉ ስራ ባለመጀመሩ የወረዳ ኔት አገልግሎት በ4 ወረዳዎች ብቻ እንዲሰጥ እየተደረገ ይገኛል።የቪድዮ ኮንፈረስ አገልግሎትን በተመለከተ ባለፉት የበጀት አመታት ለ7 መ/ቤቶች አገልግሎት የተሰጠ እና በአገልግሎቱ 283 ሰዎች ተጠቃሚ ሲሆኑ ቢያንስ ለስብሰባው ይወጣ የነበረ 158,520 ብር ወጪ ለማስቀረት ተችሏል።

የእድገትናትራንስፎርሜሽን እቅድ አመት መጨረሻድረስ ለ5 መ/ቤቶች ውስብስብ ያልሆነ የኢንተርኔት ኔትዎርክ/ መረጃ መረብ/ የተዘረጋ ሲሆን 8 መ/ቤቶች ደግሞ ውስብስብ ያልሆነ ሶፍትዌር /ዳታ ቤዝ / ልማት ተከናውነዋል።

በ37 ት/ቤቶች ስኩል ኔት፣ 19 ት/ቤቶች የክላውድ ኮፒቲንግ ተግባራዊ የተደገረ ሲሆን የኢኮኔ መሳሪያዎችጥገና በተመለከተ በክልል ደረጃ ካሉት ሁሉም ሴክቴር መ/ቤቶች 361 የኢኮኔ መሳሪያዎችን ጥገና እንዲሁም የ24 ፕላዝማ ጥገና የተደረገ ሲሆን በኤጀንሲው ባይጠገን ኑሮ በዚህ ስራ ምክንያት ይባክን የነበረው የመንግስት ወጪ በጥሬ ገንዘብ ሲተመን 333,260 ብር ወጪ ለመቀነስ የተቻለ ከመሆኑም በላይ ለ6ሴክቴር መ/ቤቶች የኢኮኔ መሳሪያዎች ግዥ ለመፈጸም የስፔስፊካሽን ዝግጅት ለማድረግ ተችለዋል።

ከክልሉ፤ከወረዳና ከከተማ አስተዳደር ንግድና ኢንዱስትሪ ቢሮ፤ ጋር በመተባበር ለአዳዲስ እና ነባር የኢ.ኮ.ቴ ንግድ ተቋማት አገልግሎት ለመስጠት የሚያስችል የአሠራር ስርዓት በመዘርጋት በስታንዳርዱ መሠረት ለ152 በአይ.ሲ.ቲ ንግድ ዘርፍ ለተሰማራ ተቋም ክትትል በማድረግ የብቃት ማረጋገጫ ተሰጥቶል። ቅንጁታዊ አሰራርን ለማጎልበትና ለተሻለአገልግሎትተደራሽነትከ3 ባለድርሻአካላት (ኢትዮ-ቴሌኮም፤ትምህርትቢሮናንግድናኢንዱስትሪቢሮ) የጋራመግባቢያስምምነትሰነድበማዘጋጀት ለመፈራረም ቢታሰብም ከትምህርት ቢሮ ጋር ብቻ ለመፈራረም ተችሏል።

መንግስትለዘርፉከፍተኛትኩረትበመስጠት ወይ ኤጀንሲ ማሳደግ፤በዘርፉልማትላይትኩረትየሚያድረጉየከፍተኛ የትምህርት ተቋማትመኖራቸውና ባለሙያዎችን ማፍራታቸው፤በዘርፉ ለሚካሄዱየፈጠራናየምርምርስራዎችን የሚደግፍናየሚያበረታታስርዓትመኖሩ፤የዘርፉ ፖሊሲና እስትራቴጂ መኖሩ እንደ መልካም አጋጣሚ ይታያሉ።

የኤጀንሲውን ዋና ራዕይና ተልኮ የክልሉን ህበረተሰብ የቴክኖሎጂ ተደራሽና ተጠቃሚ ማድረግ ቢሆንም በBPR ጥናት መሠረት የተፈቀደው የሰው ሃይል ባለመሟላቱ፤ የባለሙያ አቅም ውስንነት፤የሳይንስና ኢኖቬሽን ዘርፍ BPR ጥናት ያለመጠናቀቁ፤ የተሟላ ፋሲሊቲ አለመኖር፤ቴክኖሎጂ ዘርፍ ከሚያስፈልገው በጀት አንፃር የሚመደበው በጀት አናሳ መሆን፤ለስልጠና እና ለጥገና የሚያገለግል የተሟላ የማሠልጠኛ ማዕከል አለመኖር፤በዙንና በወረዳ የተጠናከረ የሰው ሀይል አደረጃጀት አለመኖር፤የወረዳ ኔት ውዝፍ ዕዳ ሳይከፈል መቆየቱ ፤ከሚኒስተር መ/ቤት ሲደገፍ የነበሩ የማህበረሰብ መረጃ ማዕከላትና የገጠር ኢኮኔ ማዕከላት ፕሮጀክቱ ዘለቀታ አገልግሎት መስጠት ያለመቻሉ የዘርፉ ዋና ዋና ክፍተቶች/ችግሮች ናቸው።እነዚህን ክፍተቶች ለመሙላት በቀጣዩ የእቅድ ዘመን ከፍተኛ የሆነ ትኩረት በመስጠት ቀጣይ ስራዎች እንዲከናወኑ አስፈላጊ ግብዓቶችን ማሟላት ዋናው ተግባር አድርጎ ይሰራል።

4. ለዘርፉ ልማት ወሳኝ ሰብዓዊና ቁሳዊ ሃብቶች

4.1. ሰብዓዊ ሃብቶች

በዕቅድ ዘመኑ በክልሉ የሚገኙ ከፍተኛ የትምህርት ተቋማትን ዕቅዱን ለማስፈጸም የሚያስፈልገውን ሰብዓዊ ሃብት በብዛትና በጥራት ማቅረባቸውን ይቀጥላሉ የሚል ታሳቢ ከግምት ውስጥ እንዲገባ ተደርጓል።

እንዲሁም ዘርፉ በመካከለኛ የክህሎትና የዕውቀት ደረጃ የሚፈልጋቸውን ባለሙያዎች ለማቅረብ በተለያዩ ደረጃዎች ስልጠና የሚሰጡ የቴክኒክና ሙያተቋማት ቁጥር 5 የደረሰ ሲሆን ዓመታዊ የቅበላ አቅማቸውም 3,620 በላይ ደርሷል። እነዚህን የቴክኒክና ሙያ ተቋማት ሁሉም ወረዳዎች የማስፋፋት ዕቅድ የተያዘ በመሆኑ ይህ ዓመታዊ ቅበላ ከዚህም በላይ የሚጨምር እንደሚሆን ታሳቢ ተደርጓል። ከዚህ በተጨማሪ አሰሪ ዩኒቨርሲቲ በተፈጥሮ ሳይንስ ብቻ አመታዊ የቅበላ አቅሙ እስከ 6,000 ደርሷል። በማምረቻ ተቋማት የሚካሄደውን የልማት እንቅስቃሴ በሳይንሳዊ ዕውቀትና ዘመናዊ ቴክኖሎጂ ለማጠናከርና ተግባራዊ ልምምድ ለማድረግ እንዲረዳ በዩኒቨርሲቲ፣ ኢንዱስትሪና ምርምር ተቋማት መካከል ትስስር እንዲፈጠር ተደርጓል። ሀገሪቱ በኢ.ኮ.ቴ እና በቴሌኮም አገልግሎት የደረሰች በትደረጃም ከዘርፉ ልማት መስኮች ጋር ከፍተኛ ቁርኝት ያለው ነው። የኢ.ኮ.ቴ አገልግሎት በዋናነት የዲጂታል ኢኮኖሚውን የሚመራ መሳሪያ ሆኖ የህብረተሰቡን ዕውቀትና መሰረታዊ ፍላጎት ተከትሎ እንዲቃኝ ማድረግን ይጠይቃል። በክልሉ የሞባይል ዳታን ሳይጨምር 1392 ህዝብም የኢንተርኔት እና ዳታ ተጠቃሚ ሲሆን የክልሉ ሽከርካሪ የነበረውን የመደበኛ ስልክ ሽፋን ወደ 20,000 ማሳደግ ተችሏል። ይህም ለቴክኖሎጂና ኢኮኖሚን ዘርፍ ዕቅድ ስኬት እንደዋነኛ የመልማት አቅም ተውስኧል።

4.2. ቁሳዊ ሀብቶች

ባለፉት አስር ዓመታት ከተመዘገቡት ተጨባጭ ቁሳዊ ሀብቶች መካከልም፣ አንድ ክልላዊ ዳታ ሴንተር፣ የቪዲዮ ኮንፈረንስ ንግግር ዕድል፣ በክልሉ ዳታ ሴንተር፣ የማህበረሰብ መረጃ ማእከላት ከነመሳሪያዎቻቸው፣ የገጠር አይሲቲ ማእከላት ተቋቁመው ስራ ላይ ይገኛሉ። ከእነዚህ በተጨማሪ ተሽከርካሪ፣ የቢሮ እቃዎች፣ ኮምፒውተሮች፣ ፕሪንተሮች ያሉት ሲሆን እቅድን ለማሳካት ምቹ ሁኔታዎችን ይፈጥራል።

በአጠቃላይ በዘርፉ የተመለከቱት ተቋማዊ አቅሞች፣ ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች እንደሚሻተው ስለሆነው እንደ አስፈላጊ ላረገው ተሻሻለውና ተጨማሪዎቻቸው ተፈጥረው ለቀጣዩ አስር ዓመት ዕቅድ ማስፈጸሚያ ይሆናሉ። በዘርፉ የተገ

ኑትንሰብአዊናቁሳዊሃብቶችእሴትበሚጨምሩበትመንገድጥቅምላይበማዋልላሃገራዊየዕድገትምንጭየማድረግእንቅስቃሴይደረጋል።በዚህምየቴክኖሎጂእናኢኖሼንዘርፍየራሱንተልዕኮበሚገባበመወጣትናስትራቴጂያዊቅንጅታዊአሰራርንከሌሎችየትኩረትመስክአስፈፃሚዎችጋርበመመስረትእናበማስቻልአጠቃላይሀገራዊሰብዓዊናቁሳዊሃብትክምችትንከማሳደግጎንላጎንአጠቃቀማቸውንከፍተኛምርታማነትወዳላቸውዘርፎችበማሸጋገርእንዲሁምቅልጥፍናእናምርታማነትንማዕከልያደረገስልትንበመጠቀምዕቅዱንተግባራዊላማድረግረብርብይደረጋል።

5.ውስጣዊና ውጭዊ ሁኔታ እናየተገልጋይና የባለድርሻ አካላት ፍላጎት ትንተና

5.1 የውስጣዊና ውጭዊ ሁኔታ ትንተና

በዚህደረጃየሴክተራውውስጣዊናውጭዊሁኔታዎችማለትምየጥንካሬ፣ድክመት፣መልካምአጋጣሚናስጋትትንተናንአጉልቶየሚያሳይነው።በዚህትንተናተልዕኮንከማሳካትአንጻርየሴክተሩንየሥራአካባቢበውጭዊናውስጣዊዘርዘርሁኔታዎችተመስርቶየአዎንታዊ(አስቻይ) እናአሉታዊ(ፈታኝ) ተጽዕኖትንተናየሚቀርብበትነው።ከትንተናውየሚገኘውውጤትምስትራቴጂያዊየትኩረትአቅጣጫንለማመላከትእንደአንድመነሻበመሆንያገለግላል።

በዚሁመሠረትበሴክተሩየተካተቱትጥንካሬዎችናድክመቶችከአሰራርስርዓትአደረጃጀት፣ከአገልግሎትአሰጣጥ፣ከሰውሃይል፣ከአመራርብቃት፣ከስትራቴጂ፣ከፋሲሊቲዎች፣ከተቋማዊባህልናከፋይናንስአጠቃቀምአንጻርየዳሰሰሲሆንመልካም አጋጻሚዎችናሥጋቶችደግሞከፖለቲካዊ፣ኢኮኖሚያዊ፣ማህበራዊ፣ቴክኒኮሎጂያዊናአካባቢያዊጉደዮችአንጻርበመዳሰስዘርዘርበሚከተለውሰንጠረዥቀርቧል።

5.1.1 የውስጣዊሁኔታትንተና

ተ.ቁ	የጥንካሬና ድክመት ማሳያ ዋና ጉዳዮች	ጥንካሬ	ድክመት
1	የአሠራር ሂደት እና ስርዓት	<ul style="list-style-type: none"> • ሴክተሩ ራሱን ችሎ በኤጄንሲ ደረጃ እንዲደራጅ መደረግ፣ በየስራ ሂደቶች መደራጀታቸው ። • የክልሉ መንግስት ለሴክተሩ ትኩረት መስጠቱ • የመሰረታዊ የስራ ሂደት ለውጥ ጥናት መካሄዱ ፣ ተግባራዊ መደረጉና ተጠያቂ መሆኑን የሚያሳይ አሠራር መፈጠሩ ፣ • የመሰረታዊ የስራ ሂደት የለውጥ ትግበራ መሰረት መሰራቱ • የቢ ኤስ ሲ አሰራርን በተደራጀ የኢንፎርሜሽን ኮሚኒኬሽን ቴክኖሎጂ የመረጃ ስርዓት መዘርጋቱ፣ • የተለያዩ ፖሊሲዎች፣ ስትራቴጂዎች፣ የአሰራር ደንቦችና መመሪያዎች ተቀርጸው ስራ ላይ መዋላቸው፣ • የለውጥ ሰራዊት አደረጃጀትና የአሰራር ስርዓት መጀመሩ፣ • የኪራይ ሰብሳቢነት ምንጭ መለየቱና የመፍትሄ አቅጣጫ መቀመጡ፣ 	<ul style="list-style-type: none"> • የቢ ፒ አር እና የቢ ኤስ ሲ አሰራርን በተደራጀ የኢንፎርሜሽን ኮሚኒኬሽን ቴክኖሎጂ የመረጃ ስርዓት ወደ ሌሎች ተቋማት አለመስፋፋት፣ • ተከታታይነት ያለው የክትትል፣ የግምገማ ፣ ሪፖርቲንግና ግብረ-መልስ ስርዓቱ ደካማ መሆኑ፣ • የመረጃ አሰባሰብ፣ አያያዝና አጠቃቀም ደካማ መሆን ፣ • የህዝብ ክንፍ ለይቶ የተጠናከረ ቅንጅታዊ አሰራር ስርዓት ደካማ መሆኑ፣ • የልምድ ልውውጥ የዕውቀትና ቴክኖሎጂ ሽግግር ለማድረግ የሚያስችል አደረጃጀት አለመኖር፣
2	የአገልግሎት አሰጣጥ	<ul style="list-style-type: none"> • ስራዎች በአንድ ቦታ በመሰባሰባቸውና በመደራጀታቸው ለአገልግሎት አሰጣጡ ምቹ ሁኔታ ተፈጥሮ ፈጣንና ቀልጣፋ አገልግሎት መስጠት መጀመሩ፣ • ቴክኖሎጂን በመጠቀም መረጃን መለዋወጥ መቻሉ 	<ul style="list-style-type: none"> • በሴክተሩ የሚሰጡ አገልግሎቶች በተፈለገው ደረጃ ተግባራዊ መሆን ያለመቻሉ • የሚሰጡ አገልግሎቶች መስፈርት/ስታንዳርድ/ ለተገልጋይ ተደራሽ በሆኑ የመገናኛ ዘዴዎች ለማስተዋወቅ የሚደረገው ጥረት አናሳ መሆኑ • የተገልጋይ ዕርካታ በሚፈለግ ደረጃ አለመለየቱ • ተገልጋይ ተኮር አመለካከት በበቂ ደረጃ አለመዳበሩ

ተ.ቁ	የጥንካሬና ድክመት ማሳያ ዋና ጉዳዮች	ጥንካሬ	ድክመት
			<ul style="list-style-type: none"> • የመረጃ አያያዝ አደረጃጀትና ስርጭት ደካማ መሆኑ
3	የሰው ሃይል	<ul style="list-style-type: none"> • በአንጻራዊ ደረጃ በሴክተር የሰላጠነ የሰው ሃይል መኖሩ፤ • በሴክተር ያለውን አመራርና ሠራተኛ አቅም በማሳደግ ለተገልጋዮች ፈጣንና ቀልጣፋ አገልግሎት እንዲሰጥ ጅምሮች መኖራቸው 	<ul style="list-style-type: none"> • ለሰው ሃይል ፍልሰት የአያያዝና አጠቃቀም ችግር መኖሩ • የሰላጠነውን የሰው ሃይል በአግባቡ የመጠቀም፣ የማስተዳደርና የመምራት ውስንነት መኖሩ • በሴክተር የአመራርና የባለሙያ መደቦች ያልተሟሉ መሆኑ • ለፈጻሚው ተመጣጣኝ የሆነ የማበረታቻ ስርዓት አለመኖሩ • የታችኛው መዋቅር በሰው ሀይል አለመሟላቱ
4	የአመራር ብቃት	<ul style="list-style-type: none"> • አመራር አካላት የጋራ ራዕይ ይዞ የምራት ጥረት መኖር፤ • በዘርፉ የላቀ ዉጤት ያለው አመራር መኖሩ 	<ul style="list-style-type: none"> • ተግባራትን በመፈጸም ረገድ የተሟላ የባለቤትነት ስሜት አለመዳበር፤ • የማስፈጸም አቅም ግንባታ ስራዎቻችንን ከፖሊሲዎቻችንና ስትራቴጂዎቻችን አፈጻጸም ጋር አስተሳስሮ ያለመምራት ችግር፤ • ፈፃሚውን በሙያ በመደገፍና በማብቃት ተተኪ ለማፍራት የሚደረግ ጥረት አናሳ መሆን፤
5	ፋይናንስ	<ul style="list-style-type: none"> • አመታዊ በጀት በመንግስት መመደቡ 	<ul style="list-style-type: none"> • በመንግስት የሚበጀተውን በጀት በአግባቡ አሟጦ መጠቀም አለመቻል፤

ተ.ቁ	የጥንካሬና ድክመት ማሳያ ዋና ጉዳዮች	ጥንካሬ	ድክመት
			<ul style="list-style-type: none"> • የግዥና የአቅርቦት አፈጻጸም ቀልጣፋና ውጤታማ አለመሆን፤ • ለሴክተሩ በቂ የሆነ በጀት አለመመደቡ • ከእርዳታና ብድር የተገኘ በጀት አለመኖር • ተጨማሪ የፋይናንስ ምንጭ (fund) አለመፈለግ

5.2. ውጫዊ ሁኔታ ትንተና

ተ.ቁ	የመመዘኛ መስፈርት	መልካም አጋጣሚዎች	ስጋቶች
1	ፖለቲካዊና ህጋዊ ሁኔታዎች	<ul style="list-style-type: none"> • ያልተማከለ አስተዳደር ሥርዓት መዘርጋቱ • የተለያዩ የልማት ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች መኖራቸው • መንግስት ለሪፎርም ሥራዎች ትኩረት መስጠቱ • አስተማማኝ የሆነ ሠላም መፈጠሩ • መንግሥት መልካም አስተዳደርን በየደረጃው ለማሰፈን በነደፈው ዓለማ፣ ኢንፎ እንደዋነኛ መሣሪያ አድርጎ መመልከቱ፣ • ዘርፉን ከግል ተቋማት ጋር በማቀናጀት ለማልማት የመንግስት አቅጣጫ መኖሩ፣ • የአረንጓዴ ልማት ስትራቴጂ በመተግበር ላይ መሆናቸው፣ 	<ul style="list-style-type: none"> • የዲሞክራሲ ባህልና እሴቶች አለመዳበር፣ • ኪራይ ሰብሳቢነት አመለካከትና ተግባር መኖሩ፣ • የሪፎርም ሥራ ለውጡን ለማሰቀጠል የቁርጠኝነት ችግር • በማኑፋክቸሪንግ ኢንቨስትመንት የሚሰማራው ኃይል ያለመፈጠር፣
2	ኢኮኖሚያዊ ሁኔታዎች	<ul style="list-style-type: none"> • ለሴክተሩ መደበኛ ሥራዎች ማስፈጸሚያ የሚሆን በጀት መመደብ • የመሠረተ ልማት አውታሮች እየተሰፋፋ መምጣታቸው፣ • ምቹ የፋይናንስ ስርዓት መዘርጋቱ • ተከታታይና ቀጣይነት ያለው የኢኮኖሚ እድገት መኖሩ • ጥቃቅንና አነስተኛ ተቋማት እየተስፋፋ መምጣታቸው፣ 	<ul style="list-style-type: none"> • በአገር አቀፍ ገበያ የዋጋ ግሽበት መኖሩ • በሴክተሩ የታቀዱ ፕሮግራሞች ማስፈጸሚያ የሚያስፈልግ በጀት በተፈለገው መጠን አለመግኘት • የበጀት እጥረት • ከብድርና ዕርዳታ የበጀት ድጋፍ አለመኖር • የኢንቨስትመንት አማራጮች በኢኮኖሚና ቴክኖሎጂ ዘርፍ፣ አገልግሎት ያለመጀመር፣
3	ማህበራዊ ሁኔታዎች	<ul style="list-style-type: none"> • ህብረተሰቡ በልማታዊ እንቅስቃሴዎች ውስጥ የሚያደርገው ተሳትፎ ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨመረ መምጣት፣ • ህብረተሰቡ የሚፈለገውን አገልግሎት በትክክል ለይቶ 	<ul style="list-style-type: none"> • ኃላ ቀር የሥራ ባህልና አመለካከት በሲቪል ሰርቫንቱና በህብረተሰቡ ውስጥ መታየቱ፣ • የኤች አይቪ ኤድስ በሽታ መስፋፋት • የህብረተሰቡ ኢኮኖሚና ቴክኖሎጂ ባህል በሚፈለገው ደረጃ አለመዳበር፣ • በከፍተኛ ደረጃ የሰለጠነ ባለሙያዎች እጥረት

ተ.ቁ	የመመዘኛ መስፈርት	መልካም አጋጣሚዎች	ስጋቶች
		<p>አገልግሎት ሰጪዎችን ስለመብቱ መጠየቅ መጀመር፤</p> <ul style="list-style-type: none"> • ወጣቱ ለስራ ፈጠራ ያለው ስሜት እያደገ መምጣቱ፤ • ለስነጤጋ ትምህርት የተሰጠ ትኩረት መኖር፤ • የከተሞች መስፋፋት ዕድገት • የተማሪ የሰው ሃይል እያደገ መምጣቱና በከፍተኛ ፍጥነት እያደገ የመጣ አምራች ኃይል(ሰፊና ርካሽ የሰው ጉልበት) 	<ul style="list-style-type: none"> • አብዛኛው የሀገራችን ሕዝብ በገጠር የሚኖርና አሰፋፈሩም የተበታተነ መሆኑ፤ • የዲጂታል ሊትሬሲ መጠን ዝቅተኛ መሆን፤ • ለአካል ጉዳተኞች እና ልዩ ድጋፍ ለሚሹ የህብረተሰብ ክፍሎች የሚውሉ ኢኮኔ አገልግሎቶች ውስንነት፤
4	ቴክኖሎጂያዊ ሁኔታዎች	<ul style="list-style-type: none"> • የኢኮኔ መሰረት ልማት በክልሉ እየተስፋፋ መምጣቱ • በመስኩ የተሰማሩ የሀገር ውስጥ የግል ተቋማቶች መኖራቸው • ቴክኖሎጂውን በብቃት ለማልማት የሚችል የሰው ሃይል በገበያ ላይ መገኘት • የጥራት ማረጋገጫ ሰርተፊኬት በሀገር ውስጥ መሰጠት መጀመሩ • መንግስት ቴክኖሎጂውን እስከታችኛው የአስተዳደር እርከንና የህብረተሰብ ክፍል ለማዳረስና ለማስፋፋት ቁርጠኛ መሆኑ 	<ul style="list-style-type: none"> • ከቴክኖሎጂዎች ፈጣን ዕድገት መለዋወጥ ጋር ተጣጥሞ አለመሄድ • አጥፊ(Hacker) የሆኑ የኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ ሰፍትዌር ስርጭት እየጨመረ መሆኑ • ቴክኖሎጂውን አስታከው የሚመጡ ጎጂ ልማዶች • ኢኮኔን ለምርምር፣ ለጥናት እና ለፈጠራ ስራ አለመጠቀም፤
5	አካባቢያዊ ሁኔታ	<ul style="list-style-type: none"> • ሴክተሩ በክልሉ ርዕሰ ከተማ የመንግስት ፣ መያድ መስሪያ ቤቶችና ከፍተኛ የትም/ተቋማት ባሉበት መኖሩ • በአብዛኛው የክልሉ አየር ንብረት ለሥራ ምቹ መሆኑ • ኢኮኔ ኢንዱስትሪ በተነጻጻሪ አካባቢን የማይበክል መሆኑ፤ • የሀገራችን የአየር ጠባይ የICT መሰረተ ልማት ለመዘርጋትና አገልግሎት ለመስጠት የሚያስችል መሆኑ። • መንግስት የአረንጓዴ ልማት ስትራቴጂን ለዘላቂ ልማት ለማዋል የሰጠው ትኩረት፤ 	<ul style="list-style-type: none"> • አንዳንድ ቦታዎች ላይ መብራት ባለመኖሩ ለሥራ ምቹ አለመሆን፤ • የመጠቀሚያ ጊዜያቸው ያበቃ ቴክኖሎጂዎችን ለማስወገድ የአቅም ውስንነት መኖር፤ • የአየር ንብረት ለውጥና የበረሃማነት መስፋፋት

5.3 አስቻይና ፈታኝ ሁኔታዎች ትንተና

	<p>አስቻይ ሁኔታዎች (Enablers) (ጥንካሬ እና መልካም አጋጣሚ)</p>	<p>ፈታኝ ሁኔታዎች(Challenges) (ድክመት እና ስጋት)</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • የለውጥ ማምጫ የአሰራር ሥርዓቶች በየደረጃው ባሉ በመንግሥት ተቋማት መዘርጋቱና ተቋማት በለውጥ ጎዳና ውስጥ መግባታቸው • የሳ.ቴ.ኢ.ኮ.ኤጀንሲ ፕሮግራሞችና ስትራቴጂዎች የክልሉን ተጨባጭ ሁኔታ ባገናዘበ መልክ መዘጋጀቱ • የኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ መሠረተ ልማት መስፋፋቱ • መንግስት ለሪፎርም ሥራዎች ትኩረት መስጠቱ • በአብዛኛው የክልሉ አየር ንብረት ለሥራ ምቹ መሆኑ • በማህበራዊ ዘርፎች ላይ ድጋፍ የሚሰጡ ሀገር በቀል፣ የበጎ አድራጎት፣ ሲቪክ ማህበራት፣ የልማትና ተራድፆ ድርጅቶች መኖራቸው • የሠላጠነ የሰው ሃይል በገበያ ላይ መገኘት • የመንግስትና የግል ከፍተኛ የትምህርት ተቋማት መስፋፋት • መንግስት የአረንጓዴ ልማት ስትራቴጂን ለዘላቂ ልማት ለማዋል የሰጠው ትኩረት፣ 	<ul style="list-style-type: none"> • የኪራይ ሰብሳቢነት አመለካከት መኖሩ፣ • የአመራሩ የመምራት ክህሎት አለመጎልበት፣ • ለውጥን የሚያስቀጥሉ የአቅም መገንቢያ ተቋማት በሚፈለገው ደረጃ ያለመደራጀት • የማትጊያ ስርዓት አለመዘርጋቱ፣ • በዕቅድ አለመመራትና በደራሽ ስራዎች የመጠመድ ችግር መኖሩ • ለኢኮኖሚ አቅም ግንባታ ሥራዎች ማስፈጸሚያ የሚሆን የእርዳታና ብድር በጀት አለመኖር፣ • የመረጃ ስርዓት በዘመናዊ ቴክኖሎጂ ያለመደገፍና በአግባቡ ያለመጠቀም • ኋለቀር የሥራ ባህልና አመለካከት በሲቪል ሰርቫንቱና በህብረተሰቡ ውስጥ መታየቱ፣ • የአገልግሎቶች አሰጣጥ በሚፈለገው ደረጃ ቀልጣፋና ውጤታማ አለመሆን፣ • ውጤታማ የስራ ባህል አለመዳበር • የሰው ሀብት አቅም ማጎልበት በሚፈለገው ደረጃ አለመሆን • የኢኮኖሚ መሠረተ ልማት የጥራትና የብቃት ችግር • ተሞክሮን የመቀመርና የማሰፋፋት ባህል በሚጠበቀው ደረጃ ያለመሆን

6. የሴክተር ተገልጋዮችና ባለድርሻ አካላት ዝርዝርና ዳሰሳ

6.1. የተገልጋዮችና የባለድርሻ አካላት

ተገልጋዮች :-

- ❖ የመንግሥት/ም/ቤቶች፣
- ❖ የክልሎች/ህዝብ ጠቅላይ ልማት ቢሮ
- ❖ የግል ተቋማት

ባለድርሻ አካላት :-

- ✓ መስተዳደር ም/ቤት
- ✓ ገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ቢሮ
- ✓ የብድርና ቁጠባ ተቋም
- ✓ የኢኮኖሚ ቴክኖሎጂ ሚኒስቴር
- ✓ ኢትዮ-ቴሌኮም
- ✓ የኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ አገልግሎት
- ✓ ንግድና ኢንዱስትሪ ቢሮ
- ✓ ማዕድን ሃብት ልማት ኤጀንሲ
- ✓ ባህልና ቱሪዝም ቢሮ
- ✓ የቴክኒክ ሙያና የስራ ዕድል ፈጠራ ቢሮ
- ✓ ግብርናና ተፈጥሮ ሃብት ቢሮ

6.1.1 የተገልጋዮች ፍላጎት ዳሰሳ

ተቁ	ተገልጋዮች ጉዳይ የT>SKYታተ“<አካላት	ሴክተር የሚሰጠው አገልግሎት	የደንበኛው ፍላጎት መግለጫ				የደንበኛው የሚጠበቀው	
			አገልግሎቱ ለምን ዓላማ ይፈለጋል	ጥራት	ወቅታዊነት	የአገልግሎት ዋጋ	የግንኙነት ሁኔታ	የሴክተር ገፅታ
	ተገልጋይ							
1	የክልሉ ነዋሪ ሀዝብ(ማህበረሰብ)	<ul style="list-style-type: none"> የአገልግሎት አሰጣጥ ቅልጥፍናና ውጤታማነትን የሚያሰፍኑ አሰራሮችን መዘርጋት 	<ul style="list-style-type: none"> ተገቢውን አገልግሎት ለማግኘት 	<ul style="list-style-type: none"> በስታንዳርድ መሰረት 	<ul style="list-style-type: none"> ፈጣንና ቀልጣፋ 	-----	አሳታፊ	መልካም ተምሳሌት
		<ul style="list-style-type: none"> የተሰጠው የአሰራር ሥርዓት 	<ul style="list-style-type: none"> ህዝቡ ባለቤት እንዲሆን 	<ul style="list-style-type: none"> በተቀመጠ ስታንዳርድ መሰረት 	<ul style="list-style-type: none"> ባስፈለገ ጊዜ 	-----	አሳታፊ	›S’@ታ• ¼T>ÁdÉ’
		<ul style="list-style-type: none"> የማህበረሰብ መረጃ ማእከል ና የገጠር አይሲቲ ማዕከላት 	<ul style="list-style-type: none"> ለፈጣን የመረጃ ልውውጥ ከቴክኖሎጂ ጋር ማስተዋወቅና ተጠቃሚ እንዲሆን ማድረግ 	<ul style="list-style-type: none"> በተቀመጠ ስታንዳርድ መሰረት 	<ul style="list-style-type: none"> ፈጣንና ቀልጣፋ 	-----	የጋራ	መልካም ስም
		<ul style="list-style-type: none"> በፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች ላይ ስልጠና 	<ul style="list-style-type: none"> በፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች ላይ በቂ ግንዛቤ ለመጨበጥ 	<ul style="list-style-type: none"> በተቀመጠ ዕቅድ መሰረት 	<ul style="list-style-type: none"> እንዳስፈለገነቱ 	-----	አሳታፊ	›S’@ታ• ¼T>ÁdÉ’
2	የግሉ ሴክተር	<ul style="list-style-type: none"> አዳዲስ አሰራሮችን ማስተዋወቅና አፈጻጸሙን መከታተልና መደገፍ 	<ul style="list-style-type: none"> የተሻለ ውጤት እንዲያስመዘግቡ ለማድረግ 	<ul style="list-style-type: none"> በተቀመጠ ስታንዳርድ መሰረት 	<ul style="list-style-type: none"> አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ 	ምክንያታዊ	በጋራ መግባባት ላይ የተመሰረተ	›S’@ታ• ¼T>ÁdÉ’
		<ul style="list-style-type: none"> የቴክኖሎጂ ሽግግር ሥራዎችን መደገፍና መከታተል 	<ul style="list-style-type: none"> ዘመናዊ ቴክኖሎጂን በመጠቀም ቢዝነሳቸውን ለማስፋፋት 	<ul style="list-style-type: none"> በተቀመጠ የአገልግሎት 	<ul style="list-style-type: none"> አስፈላጊ በሆነ ጊዜ 		በመደጋገፍ ላይ የተመሰረተ	ደጋፊነት

ተቋ	ተገልጋዮችና ጉዳይ የT>SKÿታተ'<አካላት	ሴክተሩ የሚሰጠው አገልግሎት	የደንበኛው ፍላጎት መግለጫ				ደንበኛው የሚጠብቀው	
			አገልግሎቱ ለምን ዓላማ ይፈለጋል	ጥራት	ወቅታዊነት	የአገልግሎት ዋጋ	የግንኙነት ሁኔታ	የሴክተሩ ገፅታ
3	ሴክተር መ/ቤቶች	• mr©	<ul style="list-style-type: none"> • ለዉሳኔ አሰጣጥ • አገልግሎትን ለማሻሻል • ወቅታዊ መረጃ ለማግኘት 	• ትክክለኛ	በተጠየቀ ጊዜ		በመተማመን ላይ ተመሰረተ	<ul style="list-style-type: none"> • ተዓማኒነት • አጋርነት
		የቴክኖሎጂ ሽግግር ሥራዎችን መደገፍና መከታተል	ዘመናዊ ቴክኖሎጂ በመጠቀም ቢዝነሳቸውን ለማስፋፋት	በተቀመጠ የአገልግሎት ስታንዳርድ	• አስፈላጊ በሆነ ጊዜ		በመደገፍ ላይ የተመሰረተ	ደጋፊነት
		በየደረጃው የሚገኘውን አመራርና ባለሙያ ብቃት ማሳደግ	<ul style="list-style-type: none"> • የማስፈጸም አቅምን ለመገንባት • ተልዕኮን ለማሳካት 	• የማስፈጸም ብቃት መሻሻሉ	አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ		• በመደገፍ ላይ የተመሰረተ	አጋርነት
		TMHRTÂ L-Â	• ምርታማነትን ለመጨመርና አገልግሎት አሰጣጣቸውን ለማሻሻል	• በተቀመጠ ስታንዳርድ	ጥያቄው እንደቀረበ	ምክንያታዊ	በመደገፍ ላይ የተመሰረተ	አጋርነት
	የውጤት ተኮር ስርዓት	• ስትራቴጂን ለመተግበር	• የአፈጻጸም ብቃት መሻሻል	አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ	-----	በመደገፍ ላይ የተመሰረተ	አጋርነት	
	የመሰረታዊ የስራ ሂደት ትግበራ	<ul style="list-style-type: none"> • x\%oRÂ xdr©jት ለመለወጥ • ቀልጣፋ አገልግሎት ለመስጠት 	• በአገልግሎት አሰጣጥ ዕርካታ	እንደ አስፈላጊነቱ	-----	በመደገፍ ላይ የተመሰረተ	አጋርነት	

ተቁ	ተገልጋዩችና ጉዳዩ የT>SKÿታተ<አ ካላት	ሴክተር የሚሰጠው አገልግሎት	የደንበኛው ፍላጎት መግለጫ				ደንበኛው የሚጠብቀው	
			አገልግሎቱ ለምን ዓላማ ይፈለጋል	ጥራት	ወቅታዊነት	የአገልግሎት ዋጋ	የግንኙነት ሁኔታ	የሴክተር ገፅታ
		ጥናትና ምክር	<ul style="list-style-type: none"> የማስፈጸም አቅም ክፍተቶችን በመለየት መፍትሄ ለማፈለግ 	<ul style="list-style-type: none"> በአፈጻጸም ላይ የመጣ ለውጥ 	እንደ አስፈላጊነቱ	<ul style="list-style-type: none"> ምክንያታዊ 	በመደጋገፍ ላይ የተመሰረተ	<ul style="list-style-type: none"> አጋርነት
		zmÂêEPኢኮቴ mœ¶ÃãC	<ul style="list-style-type: none"> አገልግሎት ለማቀላጠፍ ለቀልጣፋ የመረጃ ልውውጥ 	በተቀመጠ ስታንዳርድ	እንደ አስፈላጊነቱ		በመደጋገፍ ላይ የተመሰረተ	<ul style="list-style-type: none"> አጋርነት
		Ä- ቤZ ፣ የድረገጽ yîFTê&Rና y÷Ñn!k@>N R>T mzRUT	<ul style="list-style-type: none"> አገልግሎት ለማቀላጠፍ ለቀልጣፋ የመረጃ ልውውጥ ዘመናዊ የመረጃ አያያዝ ስርአት ለመዘርጋት 	<ul style="list-style-type: none"> ተጠቃሚነት ተደራሽነት 	እንደ አስፈላጊነቱ		በመደጋገፍ ላይ የተመሰረተ	<ul style="list-style-type: none"> አጋርነት
		ምርጥ ተሞክሮ መቀመርና ቴክኖሎጂን የማላመድ ስርዓት	<ul style="list-style-type: none"> አዳዲስ የተሻሻለ አሰራርን በመቅሰም በአነስተኛ ወጪና ጊዜ ለመተግበር 	<ul style="list-style-type: none"> በሚያመጣው ፈጣን ለውጥ 	እንደ አስፈላጊነቱ	----	በመደጋገፍ ላይ የተመሰረተ	<ul style="list-style-type: none"> አጋርነት

6.2. የባለድርሻ አካላት ፍላጎት ዳሰሳ

ተቁ	ተገልጋዩ ጉዳዩ የT>SKÿ•ተ<ዓይ ነት	ሴክተር የሚሰጠው አገልግሎት	የደንበኛው ፍላጎት መግለጫ				ደንበኛው የሚጠብቀው	
			አገልግሎቱ/ምርቱ ለምን ዓላማ ይፈለጋል	ጥራት	ወቅታዊነት	የአገልግሎት ዋጋ	የግንኙነት ሁኔታ	የሴክተር ገፅታ
	ባለድርሻ አካላት							
1	የክልሉ መስተዳደር	በየደረጃው የሚገኘውን አመራር	<ul style="list-style-type: none"> የማስፈጸም አቅም 	<ul style="list-style-type: none"> የመወሰን ብቃት መሻሻሉ 	አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ	ምክንያታዊ	ተልኮን	አጋርነት

ተቁ	ተገልጋዩ ጉዳዩ የT>SKY•ተ<ዓይነት	ሴክተር የሚሰጠው አገልግሎት	የደንበኛው ፍላጎት መግለጫ				ደንበኛው የሚጠብቀው	
			አገልግሎቱ/ምርቱ ለምን ዓላማ ይፈለጋል	ጥራት	ወቅታዊነት	የአገልግሎት ዋጋ	የግንኙነት ሁኔታ	የሴክተር ገፅታ
	ምክር ቤት	ብቃት ማሳደግ	<ul style="list-style-type: none"> ተልዕኮን ለማሳካት 	<ul style="list-style-type: none"> ራዕይ ማስፈጸም መቻሉ 			በማሳካት ላይ የተመሰረተ	
	የመመቴክ ስትራቴጂና ፕሮግራሞች ማስተግበር	<ul style="list-style-type: none"> የማስፈጸም አቅም ለማጎልበትና መልካም አስተዳደርን ለማስፈንና 	<ul style="list-style-type: none"> የመርሆቹ መተግበር የአፈጻጸም ብቃት ማደጉ 	ዘወትር		ተልኮን በማሳካት ላይ የተመሰረተ	አጋርነት	
	የኢኮኔሚ መሰረተ ልማትና የኢኮኖሚ ቴክኖሎጂ አገልግሎት	<ul style="list-style-type: none"> አገልግሎት አሰጣጥ ጥራትና ቅልጥፍናን ለማረጋገጥ 	በተቀመጠ ስታንዳርድ	በተፈለገ ጊዜ		ተልኮን በማሳካት ላይ የተመሰረተ	አጋርነት	
	መረጃ አገልግሎት(ዳታ ሴንቴር)	<ul style="list-style-type: none"> ለውሳኔ አሰጣጥ አገልግሎትን ለማሻሻል ወቅታዊ መረጃ ለማግኘት 	<ul style="list-style-type: none"> ስምምነት በተደረሰበት ስታንዳርድ 	በተጠየቀ ጊዜ		ተልኮን በማሳካት ላይ የተመሰረተ	አጋርነት	
	ጥናትና ምርምር	<ul style="list-style-type: none"> የማስፈጸም አቅም ክፍተቶችን በመለየት መፍትሄ ለማፈለግ 	<ul style="list-style-type: none"> በአፈጻጸም ላይ የመጣ ለውጥ 	እንደ አስፈላጊነቱ	ምክንያታዊ	ተልኮን በማሳካት ላይ የተመሰረተ	አጋርነት	
		<ul style="list-style-type: none"> የመንግስት አገልግሎት አሰጣጥ ድክመትና ስኬት ለመለየት በክፍተቶች ላይ አዳዲስ አሰራሮችን (software) ለማልማት 	ለትክክለኛ ውሳኔ የሚረዳ	በተፈለገ ጊዜ	-----	ተልኮን በማሳካት ላይ የተመሰረተ	አጋርነት	

ተቋ	ተገልጋዩ ጉዳዩ PT>SKY•ተ<ዓይነት	ሴክተሩ የሚሰጠው አገልግሎት	የደንበኛው ፍላጎት መግለጫ				ደንበኛው የሚጠብቀው	
			አገልግሎቱ/ምርቱ ለምን ዓላማ ይፈለጋል	ጥራት	ወቅታዊነት	የአገልግሎት ዋጋ	የግንኙነት ሁኔታ	የሴክተሩ ገፅታ
2	የክልሉ ትምህርት ቢሮ	<ul style="list-style-type: none"> መረጃ ድጋፍና ቅንጅታዊ አሰራር 	<ul style="list-style-type: none"> የትምህርት አሰጣጡን ቀልጣፋና ዉጤታማ ለማድረግ ለአዳዲስ ቴክኖሎጂዎች ለዉጥ ብቁና ተሳታፊ የሆነ ዜጋን ለመፍጠር 	ተወዳዳሪነት	በተፈለገ ጊዜ		በትብብርና የጋራ መግባባት	አጋርነት
3	የኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ አገልግሎት	<ul style="list-style-type: none"> መረጃ ድጋፍና ቅንጅታዊ አሰራር 	<ul style="list-style-type: none"> ህብረተሰቡን የኢኮኔሚ ማዕከላት ተጠቃሚ እንዲሆኑ ማድረግ 	በአገልግሎት አሰጣጥ	በተፈለገ ጊዜ		በትብብርና የጋራ መግባባት	አጋርነት
4	የኢትዮ ቴሌኮም	<ul style="list-style-type: none"> ቅንጅታዊ አሰራር መረጃ 	<ul style="list-style-type: none"> ለውሳኔ አሰጣጥ የጋራ ራዕይን ለማሳካት 	በተቀመጠ የጋራ መግባቢያ ሰነድ መሰረት	እንደአስፈላጊነቱ	----	በትብብርና የጋራ መግባባት	አጋርነት
5	የክልሉ ብድርና ቁጠባ ተቋም	<ul style="list-style-type: none"> ቴክኒካዊ ድጋፍ ቅንጅታዊ አሰራር መረጃ 	<ul style="list-style-type: none"> ለውሳኔ አሰጣጥ በኢኮኔሚ ዘርፍ ለተደራጁ ወጣቶች የብድር አገልግሎት ለማመቻቸት የጋራ ራዕይ ለማሳካት 	በተቀመጠ የጋራ በመግባቢያ መሰረት	እንደአስፈላጊነቱ	----	በትብብርና የጋራ መግባባት	አጋርነት
6	የኢኖቨሽንና ቴክኖሎጂ ሚኒስቴር	<ul style="list-style-type: none"> ቴክኒካዊ ድጋፍ ቅንጅታዊ አሰራር መረጃ 	<ul style="list-style-type: none"> ለውሳኔ አሰጣጥ የጋራ ራዕይ ለማሳካት 	በተቀመጠ የጋራ መግባቢያ መሰረት	እንደአስፈላጊነቱ	----	በትብብርና የጋራ መግባባት	አጋርነት

ተቁ	ተገልጋዩ ጉዳዩ የT>SKY•ተ<ዓይነት	ሴክተር የሚሰጠው አገልግሎት	የደንበኛው ፍላጎት መግለጫ				ደንበኛው የሚጠብቀው	
			አገልግሎቱ/ምርቱ ለምን ዓላማ ይፈለጋል	ጥራት	ወቅታዊነት	የአገልግሎት ዋጋ	የግንኙነት ሁኔታ	የሴክተር ገፅታ
8	✓ ንግድ እና ኢንዱስትሪ ቢሮ	<ul style="list-style-type: none"> የብቃት ማረጋገጫ አገልግሎት ኦንላን ትሬዲንግ /online Trading/ 	<ul style="list-style-type: none"> ጥራት ያለው የኢኮኖሚ አገልግሎት ለመሰጠት ቀልጣፋ አገልግሎት ለማግኘት 	<ul style="list-style-type: none"> በመመሪያ መሰረት 	እንደአስፈላጊነቱ	---	በትብብርና የጋራ መግባባት	አጋርነት
9	✓ ማዕድን ሃብት ልማት ኤጀንሲ	<ul style="list-style-type: none"> በቴክኖሎጂ የተደገፈ የማዕድን ሃብት ልማት 	<ul style="list-style-type: none"> ብክነት ለመቀነስ 	<ul style="list-style-type: none"> ----- 	እንደአስፈላጊነቱ	-----	በትብብርና የጋራ መግባባት	አጋርነት
10	✓ ባህልና ቱርዝም ቢሮ	<ul style="list-style-type: none"> በአፕሊኬሽን/ዊብሳይት/ Application/website/የተደገፈ የቱርዝም አገልግሎት 	<ul style="list-style-type: none"> ጊዜ፣ገንዘብና ጉልበት ለመቆጠብ/Time Consuming/ 	<ul style="list-style-type: none"> ----- 	እንደአስፈላጊነቱ	-----	በትብብርና የጋራ መግባባት	አጋርነት
	✓ የቴክኖሎጂ ሙያ፣የስራ ዕድል ፈጠራ ኢንፎርፕሽን ደዘ ልማት	<ul style="list-style-type: none"> ስራ አጥ ወጣቶችን በማደራጀት በተክኖሎጂ ስራ ሃብት እንድንፈጥሩ ማድረግ 	<ul style="list-style-type: none"> በቴክኖሎጂ እና ፈጠራ ስራ እንድንሰማራ 	<ul style="list-style-type: none"> በመመሪያ መሰረት 	እንደአስፈላጊነቱ	-----	በትብብርና የጋራ መግባባት	አጋርነት

ተቁ	ተገልጋዩ ጉዳዩ የT>SKY•ተ<ዓይነት	ሴክተር የሚሰጠው አገልግሎት	የደንበኛው ፍላጎት መግለጫ				ደንበኛው የሚጠብቀው	
			አገልግሎት/ምርቱ ለምን ዓላማ ይፈለጋል	ጥራት	ወቅታዊነት	የአገልግሎት ዋጋ	የግንኙነት ሁኔታ	የሴክተር ገፅታ
	ቢሮ							
	<ul style="list-style-type: none"> ግብርና ተፈጥሮ ዓሳ ቢሮ 	<ul style="list-style-type: none"> ዘመናዊ ግብርና ቴክኖሎጂ ማሰጠቀሚያ 	<ul style="list-style-type: none"> ምርትና ምርታማነትን ማሳደግ 	<ul style="list-style-type: none"> ----- 	እንዴት አስፈላጊነቱ	-----	በትብብርና የጋራ መግባባት	አጋርነት

7.የዘርፍ የትኩረት መስኮች/Priority

- የአዳዲስ ፈጠራ፣ የምርትና አግልግሎት
- የላቀ የኢኮኔሚ መሠረተ ልማትና አግልግሎት

8.የዕቅድ የትኩረት አቅጣጫዎች፤ ዓላማዎችና ግቦች

8.1 የዕቅድ መሰረታዊ አቅጣጫዎች /Direction/

- ዲጂታል ኢኮኖሚን በእድገት ምንጭነት መጠቀም/ Digital Economy as New Economic growth Source/.
- ቴክኖሎጂን ለምርታማነት ማሻሻያ ማዋል / Technology as Enabler to Improve Productivity/.

8.2 የዕቅድ ዓላማዎችና ግቦች

ዓላማ 1. የክልሉን የኢኮኖሚ ሽንፈትና ቴክኖሎጂ ደረጃን ማሻሻል

ግብ: 1. ተቋማትንና ስርዓትን መገንባት፤

በቴክኖሎጂና የኢኮኖሚ ሽንፈት ዘርፍ የተቋማትን የመፈጸም አቅም ለማሻሻል፣ የቁጥጥር ሥርዓትን በማስፈን፣ የቢዝነስ ሥርዓቱን ፍትሃዊና የተሳለጠ አሰራርን የሚከተል ለማድረግ የሚከተሉት ተግባራት ይከናወናሉ፤ በፍቃድና ብቃት ማረጋገጫ ስርዓት ውስጥ የሚያልፉ አካላትን ማሳደግ፣ የመረጃ ጥራትና ቁጥጥር ስርዓትን ማጎልበት፣ የቴክኖሎጂ አቅም ግንባታን የሚያጠናክሩ የማስፈጸሚያ ስርዓት ማጎልበት፣ በዘርፉ የተለያዩ የቴክኖሎጂ ምርምር ተቋማትን ማቋቋም፡፡

ግብ: 2. የሰው ሃብት ልማት እና ጥገና አቅም ማጎልበት

በቴክኖሎጂና የኢኮኖሚ ሽንፈት በሰው ሃብት ግንባታ ስራዎች ክልል ደረጃ በእጅጉ ዝቅተኛ ነው፡፡ በመሆኑም በክልላችን ተጨባጭ ሁኔታ የላቀ እውቀት ያላቸውን ቴክኒሻኖች እና መሀንዲሶችን ሚያፈልቁ ተቋማትን በማበራከትና የቴክኒክና ሙያ ትምህርትና ስልጠና ፕሮግራሞችን ለመደገፍ የሚያስችሉትን ስራዎች ይከናወናሉ፡፡ በተጨማሪም በዘርፉ ክልል እስከ ወረዳ ያሉትን ባለሙያዎች በረጅምና በአጭር ጊዜ ስልጠናዎች አቅማቸው እንዲጎለብት ይደረጋል፡፡ ከዚህም በተጨማሪ በክልሉ ውስጥ በሁሉም ሴክተር መ/ቤቶች በብልሽት ምክንያት አግልግሎት መሰጠት ያልቻሉ የኢኮኔሚ መሳሪያዎች በከፍተኛ ክምችት ይገኛል፡፡ እነዚህን የኢኮኔሚ መሳሪያዎች ጥገና በማድረግ አግልግሎት እንዲሰጡ ይደረጋል፡፡

ግብ: 3 የኢኮኖሚ ምርመር ፤ ምርትና አግልግሎትን ማጎልበት

በተፈጥሮ ሳይንስ መስኮች በቴክኖሎጂ እና በሚንዲስና ቴክኖሎጂ በአግባቡ ጥቅም ላይ ለማዋል የሚያስችል የሰው ሀይል መፍጠር አስፈላጊ ነው፡፡ ይህ ስራ በየደረጃው የሚፈለገውም የሰው ሀይል በማፍራት ረገድ በትምህርት ስርዓት

ውስጥ ከመጀመሪያ እርኬን ጀምሮ አስከ ከፍተኛ ትምህርት ተቋም ድረስ በሳይንስ፣ በሂሳብና በኢንጂነርንግ ዘርፎች በመማር ላይ ያሉ እንዲሁም በቴክኒክና ሙያ ዘርፍ በመሰልጠን ላይ የሚገኙ ሰልጣኞችን ሳይንሳዊ ፈጠራ፣ አስተሳሰብ፣ የምርምር ተነሳሽነትና ተሳትፎን መጨመር ያስፈልጋል። በተጨማሪም በዩኒቨርሲቲዎችና ምርምር ተቋሚት መካከል ያለውን ትስስር በማጎልበት ከተጨባጭ ችግር የሚነሳ ተግባራዊ ምርምር ለማካሄድ እንዲሁም የምርምሩን ውጤታማነትና ተግባራዊነት ማረጋገጥ ያስፈልጋል።

ግብ:4. የክልሉን ኢኮኖሚ መሰረተ ልማት ተደራሽነትንና ተጠቃሚነትን ማሳደግ

ከኢ.ኮ.ቴ መሰረተ ልማት ጋር በተያያዘ የተደራሽነት እና ሽፋን ጉዳዮች፣ የመንግስት አገልግሎቶች በኤሌክትሮኒክ ዘዴ ለተጠቃሚዎች ባሉበት እንዲዳረስ ለማድረግ፣ በመሰረተ ልማት ግንባታ ምቹ ሁኔታ እንዲፈጠሩ ለማስቻል፣ ለምርምርና ቴክኖሎጂ ልማት አገልግሎት የሚውሉ መሰረተ ልማት መገንባት፣ ለምርምርና ቴክኖሎጂ ልማት አገልግሎት የሚውሉ መሰረተ ልማት የማደራጀት ስራ ይከናወናሉ።

ግብ:5. የንግድ እና የግብይት ስርዓትን ማዘመን

በአምራቹ ማህበረሰብ እና በተጠቃሚው ህብረተሰብ መካከል ያለው የንግድ ውድድርና የገበያ ሽፋን ዝቅተኛ በመሆኑ፣ የኢኖቬሽን ትስስሮችን፣ እና እውቀትን መሰረት ያደረጉ ሁለንተናዊ ክንውኖች የሚፈጥር አጋዥ በሆነ መንገድ ሊያግዝ የሚያስችል የንግድ ፈቃድ ስርዓትን ማዘመን፣ የግብይት ስርዓትን በኤሌክትሮኒክስ ዘዴ ማስደገፍ ስራዎች ይሰራሉ።

ግብ:6. የእውቀትና የቴክኖሎጂ ውጤቶችን ተደራሽ ማድረግ

አዳዲስ ቴክኖሎጂ እውቀትና ውጤቶችን የማመንጨት ፤ ተደራሽ በማድረግ የሚፈጥራቸው አዎንታዊ ተፅዕኖዎች ለማህበረሰቡን ስራ ዲጂታል በሆነ መልኩ እንዲከናወኑ ይሰራሉ።

ግብ:7. የፈጠራ ውጤቶች በማበረታታት የእውቅና አሰጣጥ ስርዓት ማሻሻል

በኢኖቬሽን ተክኖሎጂ በልማት ውስጥ ጉልህ አስተዋጽኦ ያደረጉ/የሚያደርጉ የፈጠራ፣ ምርምርና ቴክኖሎጂ ውጤቶችን የማበረታታት አውቅና የመስጠት ስራዎች ይከናወናሉ።

ዓላማ 2. የዲጂታል ቴክኖሎጂ ተወዳዳሪነት ደረጃ ማሻሻል

ግብ 1. በክልል ደረጃ የዲጂታል ቴክኖሎጂ ተደራሽነትን ማሳደግ

የቴሌኮም ሽፋን ለማሳደግ የአሰራር ስርዓቶች በማሻሻል፣ የሞባይል ብሮድባንድ ተጠቃሚዎች የማሳደግ እና የብሮድባንድ ተጠቃሚ ተቋማት ብዛት በቁጥር እንዲጨምሩ የማድረግ ተግባራት ይከናወናሉ።

ግብ 2. በዲጂታል ቴክኖሎጂ አገልግሎት የሚሰጡትን ተቋማት ማሳደግ

በዲጂታል ኢኮኖሚ ሰፊ የኢኮኖሚ እንቅስቃሴ የሚካሄድ ሲሆን ዲጂታል መረጃና እና እውቀትን በዋና ግብዓትነት የሚጠቀም በመሆኑ የግብርና ቴክኖሎጂ ፕላትፎርም፣ የማኑፋክቸሪንግ ቴክኖሎጂ ፕላትፎርም፣ ኢ-ቱሪዝም ቴክኖሎጂ ፕላትፎርም፣ የመንግስት አገልግሎቶችን ማዘመን (e-Gov)፣ ክልላዊ የትራንስፖርት/ ሎጀስቲክስ ፕላትፎርም እና ክልላዊ ቴክኖሎጂ ባንክ ትኩረት ተሰጥቷቸው የሚከናወኑ ስራዎች ይሆናሉ።

ዓላማ 3. የክልሉን የዲጂታል ኢኮኖሚ መገንባትና ተጠቃሚነት ማሳደግ

ግብ 1. በክልሉ የዲጂታል ኢኮኖሚ ዝግጁነት ማጎልበት

የክልሉን የዲጂታል ኢኮኖሚ ዝግጁነት ለማሳደግ የሚያስችል አሰራሮችን ሴክተር ተኮር በማድረግ ዳታ ቤክች፣ ፖርታሎችና ሲስተሞችን በመገንባት የአሰራር ስርዓቶች ለማጎልበት በተለያዩ ዘመናዊ ቴክኖሎጂዎች የሚደገፉ ይሆናል። አሁን በክልል ደረጃ ያለውን መሰረተ ልማት በማጎልበት የዲጂታል ኢኮኖሚ ዝግጁነትን ሊሻሻል በሚችል መልኩ ኮኔክቲቪቲ/conectivity/፤ ኃይል/Power/፤ ዲጂታል መታወቂያ/Digital ID/፤ ዲጂታል ክፍያ/Dijital Payment/፤ የሰይበር ሰኩሪቲ/Cyber Security፤ ኢ-ንግድ/E-commerce፤ ኢ-አስተዳደር/E-government/ ስራዎች ይከናወናሉ።

ግብ 2. የዲጂታል ኢኮኖሚ ዘርፉን ለዜጎች የስራ ዕድል በመፍጠር በኢንተርፕራይዞችን ሀብት ማፍራትን ማጎልበት

የዲጂታል ኢኮኖሚ ዘርፉን በመፍጠር ለበርካታ ዜጎች የስራ ዕድል መፍጠርና የቴክኖሎጂ ኢንተርፕራይዞችን በመፍጠር ሀብት ማፍራት ስራዎች በሰፊው ይከናወናሉ።

ዓላማ 4. የኢኮኖሚ ሽንፈትና ቴክኖሎጂ አፕሊኬሽኖችን ማልማትና ተደራሽ ማድረግ

ግብ 1. የኢኮኖሚ ሽንፈትና ቴክኖሎጂ አፕሊኬሽኖችን ማልማት

ኢኮኖሚ ሽንፈትና ቴክኖሎጂ መረጃዎችን ማልማትና ተደራሽ ማድረግ ስንል ከተለያዩ ምንጭ የምናገኛቸውን መረጃዎች ለማከማቸት፣ ለማቅናጀትና መተንተን የሚያካትቱ ናቸው። ከዚህም በመነሳት የዘርፉን መረጃ መሰብሰብ፣ ማደራጀት፣ መተንተን፣ የመረጃ ቋት መገንባት፣ ስራዎች ይከናወናሉ።

ግብ 2. የኢኮኖሚ ሽንፈትና ቴክኖሎጂ መረጃ ቁጥጥር ሰርዓት ማጎልበት

የመረጃ ማሰራጨ አውታር (portal) ጥሬ ዳታዎችንና በክፍል የተተነተኑ መረጃዎችን ለተጠቃሚ አካላት ተደራሽ ለማድረግ የሚያስችሉ የመረጃ ማሰራጨ አውታር መገንባት፣ የለማ መረጃ ለተጠቃሚ ማሰራጨትና ቁጥጥር ሰርዓት ስራዎች ይከናወናሉ።

ዓላማ 5 ቅንጅታዊ አሰራርን፣ ድጋፍና ክትትልን ማጎልበት

8.3 የዕቅዱ ዓላማዎች፣ ግቦችና የየግቡ አመለካኞች

ዓላማ	ግብ	ዋና ዋና ተግባራት	የየግቡ አመለካኞች /Indicators/	መነሻ ዓመት	የበጀት አመት					
				2012 ዓ.ም.	2013	2014	2015	2016	2017	የ5 ዓመት ድምር
የክልሉን የኢኮኖሚ ጥቅም ማሻሻል	ተቋማትንና የረገድ ስርዓትን/ መገንባት፤	በፍቃድና ብቃት ማረጋገጫ ስርዓት ውስጥ የሚያልፉ አካላትን ማሳደግ	የተሰጠ የብቃት ማረጋገጫ በቁጥር	152	180	230	280	330	380	380
		የኢንሰፔክሽንና ሀግ ማስፈጸም ስርዓትን ማጎልበት	የተካሄደ ኢንሰፔክሽን በቁጥር	152	180	230	280	330	380	380
		የመረጃ ጥራትና ቁጥጥር ስርዓትን ማጎልበት	የጥራት ቁጥጥር የተደረገባቸው መረጃዎች ዓይነት ብዛት በቁጥር	152	180	230	280	330	380	380
		የቴክኖሎጂ አቅም ግንባታን የሚያጠናክሩ የማስፈጸሚያ ስርዓት ማጎልበት	የፀደቁ መመሪያዎች ብዛት በቁጥር	2	5	6	7	8	8	8
		በዘርፍ የተለያዩ የቴክኖሎጂ ምርምር ተቋማትን ማቋቋም	በአዋጅ/ደንብ ተቋቋሙ ብዛት በቁጥር	1	3	4	5	6	7	7
		ምርትና አገልግሎት የሚያሻሽል ምርምር ማካሄድ	የተካሄዱ ምርምሮች ብዛት በቁጥር	-	1	2	4	6	8	8

	ምርትና አገልግሎት የሚያሻሽል ቴክኖሎጂ ማልማት	የለሙ አፕልኬሽኖች ብዛት በቁጥር	-	1	2	3	5	7	7
	የለሙ አፕልኬሽኖች ማላመድ	የተላመዱ አፕልኬሽኖች ብዛት በቁጥር	-	1	2	3	3	3	3
	የኢኮኔሚ መሰሪያዎች ጥገና ማካሄድ	የተካሄደ የኢኮኔሚ መሰሪያዎች ጥገና በቁጥር	361	400	550	650	750	850	850
	ለኢኮኔሚ ሽጋራ ልማት የሚውል የሰው ሀብት አቅም መገንባት	የተገነባ ሰው ሀብት በቁጥር	3637	4137	4637	5137	5637	6137	6137
የክልሉን የኢኮኔሚ መሰረተ ልማት ተደራሽነትን ማሳደግ	ለምርምርና ቴክኖሎጂ ልማት አገልግሎት የሚውሉ መሰረተ ልማት መገንባት፣	የተገነባ መሰረተ ልማት በቁጥር	5	10	15	20	30	40	40
	አንላይን ሰርቪስ(online service) አገልግሎት መሰጠት	የተገነባ የአንላይን አገልግሎት በቁጥር	-	1	2	4	6	8	8
	ሸድዮ ኮንፈረንስ አገልግሎት መሰጠት	የሸድዮ ኮንፈረንስ አገልግሎት ተጠቃሚ በቁጥር	283	450	670	920	1220	1540	1540
	የዳታ ሴንተር አገልግሎት መሰጠት	የዳታ ሴንተር አገልግሎት ተጠቃሚ/ቤት በቁጥር	-	5	10	15	20	25	25
	ለምርምርና ቴክኖሎጂ ልማት አገልግሎት የሚውሉ መሰረተ ልማት ማደራጀት፣	የተደራጀ መሰረተ ልማት በቁጥር	-	1	1	3	4	6	6
የንግድ እና የግብይት ስርዓትን ማዘመን	የንግድና ግብይት ስርዓትን በኢሌክትሮኒክስ ዘዴ ማስደገፍ	የተፈጠሩ የኢሌክትሮኒክስ ንግድና ክፍያ ስርዓቶች ብዛት	-	2	4	8	10	12	12
የኢውቀትና የቴክኖሎጂ ልማትን ተደራሽ	የማህበረሰቡን ዲጂታል ዕውቀት ማሳደግ	የለሙ የዲጂታል ዕውቀት ይዘቶች በቁጥር	-	2	4	6	8	10	10

የዲ.ቲ.ቲ. ቴክኖሎጂ ተወተወዳዳሪነት ደረጃ ማሻሻል

	ቴክኖሎጂዎች ማሸጋገር	የተሸጋገሩ ቴክኖሎጂዎች ብዛት በቁጥር	-	1	3	5	7	9	9
የፈጠራ ውጤቶች ማበረታቻት	በልማት ውስጥ ጉልህ አስተዋጽኦ ያደረጉ/የሚያደርጉ የፈጠራ፣ ምርምርና ቴክኖሎጂ ውጤቶችን ማበረታቻት	በክልል ደረጃ ዕውቅና የተሰጣቸው አካላት ብዛት በቁጥር	1	10	15	25	35	55	55
በክልል ደረጃ የዲ.ቲ.ቲ. ቴክኖሎጂ ተደራሽነትን ማሳደግ	የቴሌኮም ሽፋን አገልግሎት ተጠቃሚነት ማሳደግ	የብሮድባንድ እና የዳታ አገልግሎት ተጠቃሚ በቁጥር	1392	1592	1812	2062	2362	2682	2682
የዲ.ቲ.ቲ. ቴክኖሎጂ በዲ.ቲ.ቲ. ቴክኖሎጂ የማህተም ማሳደግ	የግብርና ቴክኖሎጂ ፕላትፎርም	የተዘረጉ የግብርና ቴክኖሎጂ ፕላትፎርም በቁጥር	-	1	2	4	4	4	4
	የማኑፋክቸሪንግ ቴክኖሎጂ ፕላትፎርም	የተዘረጉ የማኑፋክቸሪንግ ቴክኖሎጂ ፕላትፎርም በቁጥር	-	1	2	4	4	4	4

የክልሉን የዲጂታል ኢኮኖሚ መግባትና ተጠቃሚነት ማሰደግ	የመንግስት አገልግሎቶችን ማዘመን (e-Gov)	የለሙ ኢኮቴ አገልግሎቶች ዓይነት ብዛት ቁጥር	8	12	16	20	24	28	28	
		የለሙ ኢኮቴ አገልግሎቶች ብዛት ቁጥር	8	12	16	20	24	28	28	
		የኤሌክትሮኒክስ ዘዴ አገልግሎቶችን የተገበሩ የመንግስት ተቋማት	-	1	2	4	4	4	4	
		የመንግስት አጭር የፅሁፍ መልዕክት (SMS) የተጠቀሙ መ/ቤቶች	-	3	4	5	6	7	7	
		በቀጥታ (Online) የታገዘ እና አሳታፊ የሆነ የቅሬታ ማቅረቢያ ስርአት የተገበሩ ተቋማት	-	1	2	3	4	5	5	
	ለዲጂታል ኢኮኖሚ ዝግጁነት ማገልገት	ክልል አቀፍ የትራንስፖርት/ ሎጀስቲክስ ፕላትፎርም	የተዘረጉ የትራንስፖርት/ ሎጀስቲክስ ቴክኖሎጂ ፕላትፎርም በቁጥር	-	1	2	4	6	8	8
		ነባሩን የአሰራር ስርዓት ለዲጂታል ኢኮኖሚ ምቹ እንዲሆኑ ማድረግ፤	ለዲጂታል ኢኮኖሚ ምቹ የተደረጉ የአሰራር ስርዓቶች በቁጥር	-	1	2	4	6	8	8

	የፈጠራው ጤቶች በማበረታታት የእውቅና አሰጣጥ ስርዓት ማስከፈል	ቴክኖሎጂን መሰረት በማድረግ የስራ ዕድል መፍጠር	የተፈጠረ የስራ ዕድል ብዛት በሰው ቁጥር	138	238	388	588	838	1138	1138	
		የቴክኖሎጂ ኢንተርፕራይዞችን በመፍጠር ሀብት ማፍራት	የተፈጠሩ ኢንተርፕራይዞች ብዛት ቁጥር	21	23	25	27	28	29	29	
			የተፈጠረ ሀብት በሺህ ብር	59	80	100	130	150	170	170	
		የመረጃ ቋት መገንባት፣	የተገነባ የመረጃ ቋት በቁጥር	2	4	10	15	20	26	26	
		የዘርፉን አፕሊኬሽን ማልማት	የለሙ አፕሊኬሽን ብዛት ቁጥር	-	2	4	6	8	10	10	
	የኢኮኖሚ ስራ ማስፈጸም ለማድረግ መረጃዎችን ተደራሽ ማድረግ	የመረጃ ማሰራጨ አውታር መገንባት	የተገነባ የመረጃ ማሰራጨ አውታር በቁጥር	-	1	2	3	4	5	5	
		የለማ መረጃ ለተጠቃሚ ማሰራጨት	ተደራሽ የተደረጉ መረጃዎች ብዛት ቁጥር	-	1	2	3	4	5	5	
	ቅንጅታዊ አሰራርን ማጎልበት	አዳዲስ ቅንጅታዊ አሰራሮችን መፍጠር	የትብብር ስምምነት መፍጠር	የተፈጠሩ ትብብሮች ብዛት ቁጥር	3	5	8	10	12	14	14
			የትብብር ትግበራ ፕላትፎርም ማዘጋጀት	የተዘጋጀ የትብብር ትግበራ ፕላትፎርም በቁጥር	1	3	5	7	9	11	11

	ነበር ቅንጅታዊ አሰራሮችን ማጎልበት	ትብብሮችን አጠናክሮ ማስቀጠል	የጎለበቱ ትብብሮች ብዛት ቁጥር	1	3	5	7	9	11	11
	በዘርፉ ድጋፍና ክትትልን ማጎልበት	ድጋፍና ክትትልን ማጎልበት	የጎለበተ የኢኮኖሚ መሰሪያዎች ጥገና ድጋፍና ክትትል ብዛት በቁጥር	385	500	610	780	888	990	990
ክትትል የተደረገ የገጠር አይስት ማዕከል በቁጥር			21	21	21	21	21	21	21	21
ክትትል የተደረገ የማህበረሰብ መረጃ ማህከል በቁጥር			22	22	22	22	22	22	22	22
የተደረገ የሲኩልነት እና የክላሙድ ኮሚፕሎክስን ክትትል በቁጥር			46	50	53	57	60	60	60	
የተደረገ የቀበሌ የሽቦ አልባ ሰልክ በቁጥር			460	465	467	470	470	470	470	
የተደረገ የኢኮኖሚ የሰልጠና ስራዎች ክትትል በቁጥር			-	200	310	400	600	710	710	

			የተደረገ የማህበረሰብ ፊደሎች ጣቢያ በቁጥር	2	3	4	4	4	4	4
			የተደረገ የኢኮኖሚ የስፔሽላይዥን ስራዎች በቁጥር	6	20	40	55	70	78	78

9. የዕቅድ ማስፈጸሚያ ፋይናንስና የሰው-ሀይል

9.1. የዕቅድ ማስፈጸሚያ የሰው-ሀይል

የሰው-ሀይል ፍላጎት በትምህርት ደረጃ/በሙያ መስክ

የትምህርት-ደረጃ/የሙያ-መስክ	መነሻዓመት (2012)	በጀት አመት					የ5 ዓመት-ድምር (2013-2017)
		2013	2014	2015	2016	2017	
10ኛክፍል/የጠናቀቀ/ች	3	5	6	7	8	9	9
በቴክኒክናሙያ የተመረቀ/ች ደረጃ (level) 3(4)	16	38	54	60	73	79	79
• አውቶመካኒክ	-	1	2	3	4	5	5
• ማናጀመንት ኢንፎርሜሽን ሲስተም	-	2	3	4	5	5	5
• ዳታ ቤዝ	3	13	15	16	17	18	18
• ኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ	12	17	25	25	30	30	30
• ላይ-ብረሪ ኢንፎርሜሽን ሳይንስ	-	1	2	3	4	5	5
• የሂሳብ-አያያዝ (accounting)	-	1	2	3	5	6	6
• ማኔጅመንት	-	1	2	2	3	4	4
• ሴክተሪያል ሳይንስ	1	2	3	4	5	6	6
በመጀመሪያ ደረጃ	20	63	91	130	153	187	187
• በምህንድስና ሳይንስ	-	2	3	4	5	7	7
• ኬሚስትሪ	-	2	3	4	5	7	7
• ፊዚክስ	-	1	2	3	4	5	5
• ባዮሎጂ	-	1	1	2	2	3	3
• ባዮቴክኖሎጂ	-	2	3	4	4	5	5
• አፕላይ ሒሳብ	-	2	3	4	5	6	6
• ፋርማሲ	-	1	2	3	3	3	3
• ዕጽዋት ሳይንስ	-	1	2	3	4	5	5
• እንስሳት ሳይንስ	-	1	1	2	2	3	3

• ስታስቲክስ	-	1	2	3	4	5	5
• የተፈጥሮ ሳይንስ አስተዳደር	-	1	2	3	3	3	3
• ምግብ ሳይንስ	-	1	1	2	2	3	3
• አፕላይድ ኬሚስትሪ	-	1	1	2	2	3	3
• ማቴሪያል ሳይንስ	-	2	3	4	4	5	5
• ማናጀመንት ኢንፎርሜሽን ሲስተም	1	4	6	8	10	12	12
• ኮምፒዩተር ኢንጅነሪንግ	1	2	3	4	5	6	6
• ኮምፒዩተር ሳይንስ	7	10	14	17	20	23	23
• ኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ	9	12	18	25	25	30	30
• ኢንፎርሜሽን ሳይንስ	1	5	8	15	15	18	18
• ኢንፎርሜሽን ሲስተም	1	5	5	9	14	14	14
• አካባቢ ሳይንስ	-	2	2	3	5	8	8
• አኮኖሚክስ	-	2	3	3	5	8	8
• ማኔጅሜንት	-	2	3	3	5	5	5
የማስተርስዲግሪ	2	23	40	51	64	73	73
• ባዮሎጂ	-	1	2	2	3	4	4
• ፊዚክስ	-	2	2	2	3	4	4
• ኬሚስትሪ	-	2	3	5	5	6	6
• አካባቢ ሳይንስ	-	1	2	2	3	3	3
• ኢንፎርሜሽን ሳይንስ	1	4	7	9	9	9	9
• ኢንዱስትሪያል ኢንጅነሪንግ	-	1	2	3	3	3	3
• ማቴሪያል ሳይንስ	-	1	2	2	2	3	3
• መካኒካል ኢንጅነሪንግ	-	1	2	2	3	4	4
• ኬሚካል ኢንጅነሪንግ	-	1	2	3	5	7	7
• ሶፍትዌር ኢንጅነሪንግ	-	1	3	5	7	7	7
• ሜዲካል ባዮሎጂ	-	2	2	3	5	5	5

• ከምጥደተር ሳይንስ	-	1	2	2	3	3	3
• ማኔጅመንት	-	2	2	3	4	4	4
• ኢኮኖሚክስ	-	1	2	3	4	4	4
• ፕሮጀክት ማኔጅመንት	-	1	2	2	2	3	3
• ፕሮጀክት ፕላንንግ ኤንድ ማኔጅመንት	1	1	3	3	3	4	4

9. የዕቅድ ማስፈጸሚያ ፋይናንስ ፍላጎትና ምንጭ በሚሊዮን ብር

ተ.ቁ	ዝርዝር	መነሻ ዓመት	የበጀት አመት					ድምር
		የ2012	2013	2014	2015	2016	2017	
1	የካፒታል ወጪ (ከመንግስት ግ/ቤት)	0.8	1	3	5	7	9	9
2	የመደበኛ ወጪ	2.2	2.7	2.8	8	9	8	8
3	የብድርና እርዳታ	0	0	1	4	5	6	6
	ጠቅላላ ወጪ (1+2+3)	3	3.7	10	17	21	23	23

10. የዕቅዱ ማስፈጸሚያ ተቋማዊ አቅም፣ ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች

የኢኮኖሚና ቴክኖሎጂ ዘርፍ ሀገራችን ኢትዮጵያ መካከለኛ ገቢ ሀገር ለመሆን የምታደርገውን ኢኮኖሚያዊና ማህበረሰባዊ ትራንስፎርሜሽንን ዕውን ለማድረግ በሚደረገው ጥረት የዲጂታል ኢኮኖሚ አሰራር ለመገንባትና በሌሎች የኢኮኖሚ ዘርፎች ደግሞ ምርትንና ምርታማነትን ለማሳደግ፣ ትኩረት ተሰጥቶት ሊሰራ የሚገባ መሆኑ ወቅቱ በትክክል የሚፈልገው መሆኑ ታምኗል።

በዚህ መሪ ዕቅድ ውስጥ የዕድገቱ ዋና አንቀሳቃሽ (Growth Engine) ተደርጎ ታሳቢ የተደረጉት የሚከተሉት ናቸው። የዲጂታል ኢኮኖሚ ግንባታ/ Digital Economy as New Economic Source እና የሌሎች ዘርፎች የቴክኖሎጂ ተጠቃሚነት / Technology as Enabler to Improve Productivity ናቸው። የዲጂታል ኢኮኖሚ የሀገሪቱን የገቢያና ምርታማነት ሁኔታ እየለወጠ ነው። በዚህም ምክንያት እንዴት ማምረት እንደሚቻል፣ እንዴት ምርቱን ለተጠቃሚ ማዳረስና የስራ ዕድል ፈጠራ በማጠናከር ኢንተርፕሪይዎችን በመፍጠር ሀብት እንዲያካብቱ የማድረግ ሥራዎችን ይሰራል። በዚህም ምክንያት ምርታማነት እያደገ፣ ኢንዱስትሪዎች ወደ አዲስ አስተሳሰብ እየተቀየሩ፣ አዳዲስ የቢዝነስ ሞዴሎችን፣ አዳዲስ የንግድ ትስስር መረቦችንና የመገበያየት መንገዶችን መፍጠርና ቴክኖሎጂ ዕውቀት ላይ የማተኮር ስራዎች ይከናወናሉ።

ነባር ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች ለዕቅዱ ስኬት አስተዋፅዖ በሚያበረክቱበት መንገድ እንደአስፈላጊነቱ ተሻሽለው ተግባራዊ እንዲሆኑ የማድረግ ሥራ ይሰራል። ቴክኖሎጂዎች የታሰባቸውን የምርትና አገልግሎት ጥራትና ቅልጥፍና በሚያመጡበትልክ መተግበር እንደሚኖርባቸው ሃላፊነት እና ተጠያቂነት የሚያስቀምጥ የህግ ማዕቀፍ ይዘጋጃሉ።

በተጨማሪም ዕቅዱን ተፈጻሚ ለማድረግ የሚረዱ የተለያዩ ፕሮጀክቶችም ተቀርጾ ስራ ላይ ይውላሉ። በዘርፉ ያሉ አቅሞችን በተገቢው መልክ በመለየትና በመተንተን ዕቅዶችን ለማስፈፀም የሚያስችሉ አዋጅ፣ ፖሊሲና መመሪያ ይዘጋጃሉ። ለዘርፉ አስፈላጊ የሆኑትን ተቋማት በማቋቋም ወደስራ እንዲገቡ ይደረጋል። በዘርፉ ያሉ ሰራተኞችን በሀገር ውስጥ እና በውጭ ሃገር የስራ ላይ ስልጠና እና ትምህርት እንደያገኙ በማድረግ አቅምን አቅማቸው እንዲገነባ ይደረጋል፣ የሃገራችን ልምድ በመውሰድ ከሃገራችን

ነባራዊ ሁኔታ ጋር በማገናዘብ ተሞክሮ በመቅሰም ለዘርፉ አጋዥ እንዲሆን ይደረጋል እና ከዩኒቨርሲቲዎችና ከማኑፋክቸሪንግ ኢንዱስትሪዎች ጋር ተቀራርቦ እንዲሰሩ ይደረጋል።

11. የተቀናጀ አፈጻጸም ክትትልና ግምገማ ስርዓት

የዕቅዱን አፈጻጸም ስኬታማ ለማድረግ የአስር ዓመቱ ዕቅድ በፈጻሚ አካላት ዘንድ በግልጽ ግንዛቤ አግኝቶና ዝርዝር ዓመታዊ የአፈጻጸም ዕቅድ ተዘጋጅቶለት በአፈጻጸሙ ላይ ክትትልና ግምገማ ይደረጋል። በዕቅዱ ተፈጻሚ እንደሚሆኑ የተመለከቱትን ተግባራት በባለቤትነት የሚፈጽሙት አካላት ተፈጻሚነቱን በቅርበት የሚከታተሉበትና ስለአፈጻጸሙ በየሩብ ዓመቱና በየዓመቱ የአፈጻጸም ሪፖርት እንዲያቀርቡ በማድረግ አፈጻጸሙን በትኩረት መከታተል፣ መገምገምና መደገፍ የሚያስችል የክትትልና ግምገማ ስርዓት ይኖራል። ይህም የአፈጻጸም መከታተያና መገምገሚያ ስርዓት የዕቅዱ አካል ተደርጎ የሚወሰድ ነው።

በዚህም መሰረት በዕቅድ አፈጻጸሙ ሂደት የሚታዩ ደካማነቶችን በማሻሻል፣ ጠንካራ ጎኖችን ይበልጥ በማጠናከርና አዳዲስ አሰራሮችን በመጠቀም ዕቅዱ በሚጠበቀው ሁኔታ እንዲፈጸም እንዲሁም ከፈጻሚው አካል ቁጥጥር ውጭ የሆኑ ማነቆዎች በአፈጻጸም ሂደት ሲፈጠሩ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመተባበር ወቅታዊ መፍትሔና ድጋፍ የሚሰጥ ይሆናል።

12.ዕቅዱን ለማሰፈጸም የሚያስፈልጉ ካፒታል ፕሮጀክቶች

	የካፒታል ፕሮጀክቶች	2013	2014	2015	2016	2017
1	የሳይንስ ካሬ ማቋቋም					
2	የኢኮኔሚክስ ማዕከል መገንባት					
3	የሜን ዳታ ሴንተርና የባክ አፕ ዳታ ሴንተር አቅም ማሳደግ(ክላዎድ ኮሚፕዊትክ)					
4	የሰው ሃብት ልማት/አቅም ግንባታ/					

1.መግቢያ	1
2.የኤጄንሲውተልዕኮ፣ራዕይና እሴቶች	1
2.1 ራዕይ	1
2.2 ተልዕኮ	1
2.3 እሴቶች.....	1
3.የሴክተሩየለፋትአመታትአፈጻጸምግምገማ/ከ2009-2012/.....	2
4.ለዘርፍልማትወሳኝሰብዓዊናቁሳዊሃብቶች.....	4
4.1.ሰብዓዊሃብቶች	4
4.2.ቁሳዊሀብቶች	4
5. ውስጣዊናውጭዊሁኔታእናየተገልጋይናየባለድርሻአካላትፍላጎትንተና.....	5
5.1 የውስጣዊናውጭዊሁኔታንተና	5
5.1.1 የውስጣዊሁኔታንተና.....	6
5.2. ውጭዊሁኔታንተና	9
5.3 አስቻይናፈታኝሁኔታዎችንተና	11
6.የሴክተሩተገልጋዮችናባለድርሻአካላትዝርዝርናዳሰሳ	12
6.1.የተገልጋዮችናባለድርሻአካላት	12
6.2. የባለድርሻአካላትፍላጎትዳሰሳ	15
7.የዘርፍ የትኩረት መስኮች/Priority.....	20
8.የዕቅድየትኩረትአቅጣጫዎች፣ዓላማዎችናግቦች	20
9. የዕቅድማስፈጸሚያፋይናንስፍላጎትናምንጭበሚሊዮንብር	33
10.የዕቅድማስፈጸሚያተቋማዊአቅም፣ፖሊሲዎችናስትራቴጂዎች	34
11.የተቀናጀ አፈጻጸምክትትልናግምገማስርዓት	35
12. ዕቅድንለማሰፈጸምየሚያሰፈልጉ ካፒታል ፕሮጀክቶች	36